

אורחות החיים בגן הילדים

"כל מה שאני באמת צריך לדעת לגבי איך לחיות ומה לעשות וכיצד להתנהג, למדתי בגן הילדים. החכמה אינה נמצאת על פסגתה של גבעת האוניברסיטה, אלא דווקא בארגז החול בגן".
(רוברט פולגו)

צוות הגן :

צוות הגן מורכב מגננת אם שהיא מנהלת הגן, סייעת הגן, גננת משלימה וסייעת משלימה (מחליפות את הגננת והסייעת ביום החופשי).

בגן בו משובצים מעל 30 ילדים יש סייעת שנייה.

לצוות הגן יש חלוקת תפקידים ברורה, אך יחד עם זאת הצוות משלים אחד את השני כדי שהגן יתפקד בצורה מיטבית וכדי שהילדים ואתם תקבלו מענה לכל הצרכים המשתנים.

תפקיד מנהלת הגן הוא לקבל החלטות, לנהל ולרכז את כל מה שקשור לתפקוד הגן וכולל פעולות כמו: הכנת תוכניות עבודה, קידום ילדים מבחינה התפתחותית, ריכוז המידע על הילדים, הכוונת הצוות, ניהול התקציב, קשר עם הורים, ועוד. לגננת יש מחויבות מקצועית כלפי כל אחד מילדי הגן, כלפי כל קבוצת הילדים וכלפי ההורים.

מנהלת הגן פועלת עפי הנחיות משרד החינוך ובהתאם לתוכניות פדגוגיות של משרד החינוך והרשות המקומית.

צוות הגן מלווה ע"י מערך מקצועי תומך הכולל את המפקחת מטעם משה"ח, יועצת חינוכית, פסיכולוג/ית הגן ומחלקת חינוך קדם יסודי במועצה. תפקיד הצוות המורחב הוא לסייע למנהלת הגן בהדרכה, ייעוץ ועומד גם ככלי עזר לכם ההורים.

אגף החינוך מקדם בכל שנה הכשרה מקצועית לסגלי הסייעות בהלימה ליעדים ולמיומנויות הנדרשות בגן הילדים

סדר היום בגן הילדים:

יום הלימודים בגן מתחיל בשעה 7:30 ומסתיים בשעה 14:00.

לסדר יום קבוע יש משמעות אמיתית בשמירה על תחושת הביטחון, השלווה, המוגנות והשייכות של הילדים. באמצעות סדר יום קבוע, הילדים לומדים לתכנן, להתמצא בזמן ורוכשים הרגלים נכונים.

סדר היום מכיל ממגוון רחב של פעילויות והתנסויות המאפשרות לכל ילד וילדה לנצל ולקדם את היכולות שלהם, לתת ביטוי ליצירתיות שלהם ולהתנסות בדברים חדשים.

סדר היום בגן נבנה בהתאם לגיל וליכולות הילדים והוא נקבע לפי שיקולים משתנים ולכן יכול להיות שונה מגן אחד לגן אחר.

יחד עם זאת בכל הגנים ישנם קווים מנחים המעצבים את סדר היום המכיל את הפעילויות הבאות:

- 7:30- 8:30 קבלת הילדים ע"י הסייעת ולאחר מכן ע"י הגננת.
- 3 מפגשים (+ תפילה לגני הממ"ד): המפגשים הם זמן בו יושבים כל הילדים יחד ונפגשים לצורך שיחה, סיפור, משחק, פעילות בתנועה/במוזיקה וכו'. מפגשים – הגננת מזמנת לילדים, בתוך סדר היום המובנה, 3 מפגשים בהם יושבים ילדי הגן כקולקטיב במליאה. למפגשים אלה מטרה לימודית המחוברת לתוכנית הליבה ונגזרת מתכנון העבודה השנתית. הלימוד מתבצע בהנאה ובצורה חווייתית, מותאם לגיל הילדים. הנושא הנלמד מוצג בדרך משחק, סיפור, דקלום בשיתוף הילדים. המפגש יכול להוות פתיחה חווייתית לנושא הנלמד. הזדמנות לשיח קולקטיבי. בגני הממ"ד בזמן המליאה, נוצר החיבור לתפילה משותפת, ברכת המזון ואמירת פרקי תהילים כמו בקהילת המבוגרים.
- שיחה אישית – שיחה מ"לב אל לב" במטרה ליצור היכרות מעמיקה עם כל אחד מהילדים, מתן מענה רגשי, מתן משוב על התנהגותו ותפקודו בגן.
- פעילות מכוונת בקבוצות – פעילות ממוקדת בתחומי הדעת השונים עם קבוצה קטנה של ילדים. קבוצות למידה קטנות – הגננת מזמנת קבוצות למידה קטנות (הטרופניות/הומוגניות, מזדמנות/קבועות – זאת במטרה לגוון את הלמידה) כאשר המטרה היא בראש ובראשונה לימודית, אך גם תורמת לאינטראקציה וליצירת קשרים חברתיים ואישיים. תורמת לתחושת השייכות, המסוגלות, ההצלחה ובתוך כך העלאת הבטחון העצמי של הילד. מאפשרת חקר והתנסות ממוקדי מטרה כאשר כל ילד בקבוצה תורם בדרכו ללמידה.

- פעילות חופשית במרחבי הגן השונים – משחקים סוציו-דרמטיים, התנסות במגוון חומרים. מרחבי הלמידה – סביבת הגן מחולקת למרחבים שונים, כל מרחב נותן מענה לילד בתחום אחר מתוכנית הליבה. מרחבי הגן מאפשרים לכל ילד "ללכת אחרי נטיית ליבו" כאשר כל מרכז ומרכז מאפשר התנסות ומעצים את חווית הלמידה וההנאה.
- משחקים "שקטים"/שעה דידיקטית – משחקי קופסא, משחרי הרכבה ומשחקי "שטיח".
- פעילות מגוונת בחצר.

שאלות ותשובות:

גילאים

❖ הילד שלי יהיה מהצעירים בשנתון. איך מסתדרים עם פער הגילאים?

בגן עובדים עם שתי שכבות גיל ועובדים בקבוצות ובעבודה פרטנית על מנת לקדם כל ילד/ה על פי השלב ההתפתחותי בו הוא נמצא.

❖ הילד שלי יהיה מהבוגרים בגן, ראיתי שרוב הקבוצה היא של צעירים. לא עדיף להעלות אותו שיעשה שנתיים בחובה?

החלוקה בגנים מאפשרת שתי שכבות גיל, לרוב מאוזנות. להיות בוגר נותן לילד הזדמנות להובלה, ללמידה, ביטחון עצמי וחיזוק המסוגלות האישית לצד מתן אפשרות למשחק וזמן מפגש עם ילדים וחוויות של צעירים יותר שבאה כמענה לסקרנותו, ליכולותיו וגם בעבודה בקבוצה יהיה עם בני גילו.

גמילה

חשוב ליצור הליך גמילה מסודר מקדים לפני כניסת הילד. אולם ישנם ילדים בגיל הצעיר שעדיין אינם גמולים לחלוטין.

❖ הוא עדיין לא גמול לגמרי. מה מידת העזרה/המעורבות שלכן?

הצוות החינוכי מוכן לעזור בניקיון האישי של הילדים מתוך ראייה והבנה התפתחותית. הצוות מעודד את הילדים להיות עצמאיים, לזהות את הצרכים הפיזיולוגיים ולגשת באופן עצמאי לשירותים.

מצ"ב קישור למצגת

❖ מה עם ילדים שעדיין "בורח" להם?

אנו רואים חשיבות רבה לשת"פ בין הגן והבית, ולכן יש לשתף את הצוות החינוכי ולפעול יחד ובתיאום בהעברת מסרים.

מאוד חשוב לעשות שיחה בין הבית למסגרת על מנת להיות מתואמים ושותפים בתהליך הגמילה. הבית מקנה את הרגלי הניקיון, המסגרת יכולה לסייע בתהליך עד שהילד עצמאי לגמרי.

❖ האם אתן מנגבות להם ?

בהתחלה לכל מי שזקוק לעזרה הצוות מסייע, יחד עם זאת, אנחנו מלמדות את הילדים שטרם למדו, לנגב לבד.

❖ האם ניתן להביא ישבנון לגן ?

אין צורך, ישנה אסלה נמוכה שמותאמת לילדים.

שינה

בגן ישנן מזרנים ובמידת הצורך ישנה אפשרות להשכיב את הילד/ה למנוחה. בתחילת השנה הילדים מאוד עייפים. לקראת השעה 13.00, אחרי חודש, הילדים מתרגלים לסדר היום ומצליחים לעבור את היום ללא שינה.

אוכל

הילדים אוכלים ארוחת בוקר מזינה ופרי בהמשך היום.

הילדים אוכלים במזנון, ישנו שולחן אוכל ובמרכזו לחמים, מגוון ירקות ומגוון ממרחים. כל ילד בוחר את הממרח שהוא רוצה לאכול, תחילה צוות הגן מורח ולאחר מכן הילדים על מנת לעודד בחירה ועצמאות.

מה הילדים אוכלים בגן?

מומלץ להגיע לגן לאחר שהילדים אכלו בבית ארוחת בוקר קלה. הארוחה מורכבת מירקות טריים, לחם וממרחים משתנים (ג. לבנה, חומוס, טחינה, קוטג', טונה, אבוקדו ועוד) + הילדים מקבלים ארוחת "טעימה" (בד"כ מורכבת מפירות). כדאי לידע מראש את צוות הגן לגבי רגישויות שונות למזון. אנו בגנים מקדמים אורח חיים בריא, לכל גן יש תפריט המוצג בתחילת שנה.

משרד החינוך מפרסם המלצות לארוחות מזינות ובריאות דרך תפריטים מוצעים. ישנה התייחסות גם לתפריטים ללא אלרגנים. הילדים חשופים למגוון ממרחים, מאכלים וירקות.

❖ איך אפשר לוודא שאכן אכלו?

אחת מנשות הצוות נמצאת עם הילדים בזמן הארוחה על מנת לסייע בכל עת. ישנו גם, לוח מעקב ובו כל ילד אשר אוכל מעביר את שמו. הצוות דואג להזכיר את שיטת הבדיקה.

❖ מה עושים עם ילד שלא אוהב מה שיש בגן?

הצוות החינוכי מציע לילד ומאפשר, לאט לאט הילד נחשף למגוון מאכלים

❖ האם ניתן להביא לו אוכל מהבית?

לא.

❖ באיזו שעה אוכלים פרי?

בדרכ לפני היציאה לחצר בסביבות השעה 12.00, נתון לשיקול הגננת.

כללי

❖ באיזו שעה הגננת מגיעה? ומתי סייעת מקבלת ילדים?

הסייעת מגיעה בשעה 7:30 הגננת מגיעה בשעה 7:55

❖ איך אני אדע עם מי הוא משחק מה אוכל ואיך עבר עליו היום?

ניתן לשאול בזמן שאוספים את הילד וגם ליצור קשר עם הגננת לפי שעות הקבלה אשר נקבעות בתחילת שנה.

